

ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΤΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΤΗΣ ΖΗΤΗΣΗΣ | ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΣΤΗ ΖΗΤΟΥΜΕΝΗ ΠΟΣΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΣΤΗ ΖΗΤΗΣΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ

2

ΖΗΤΗΣΗ

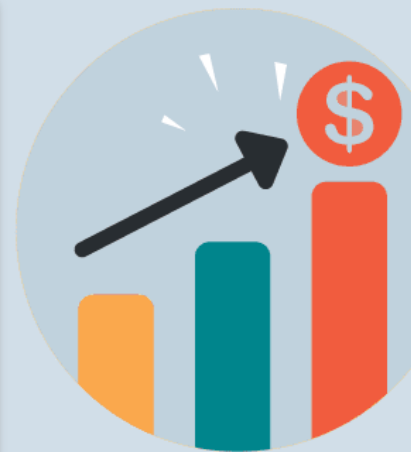
of related goods
expectation

2 Income of Buyers

3 Prices of related goods or services

5 Expectations

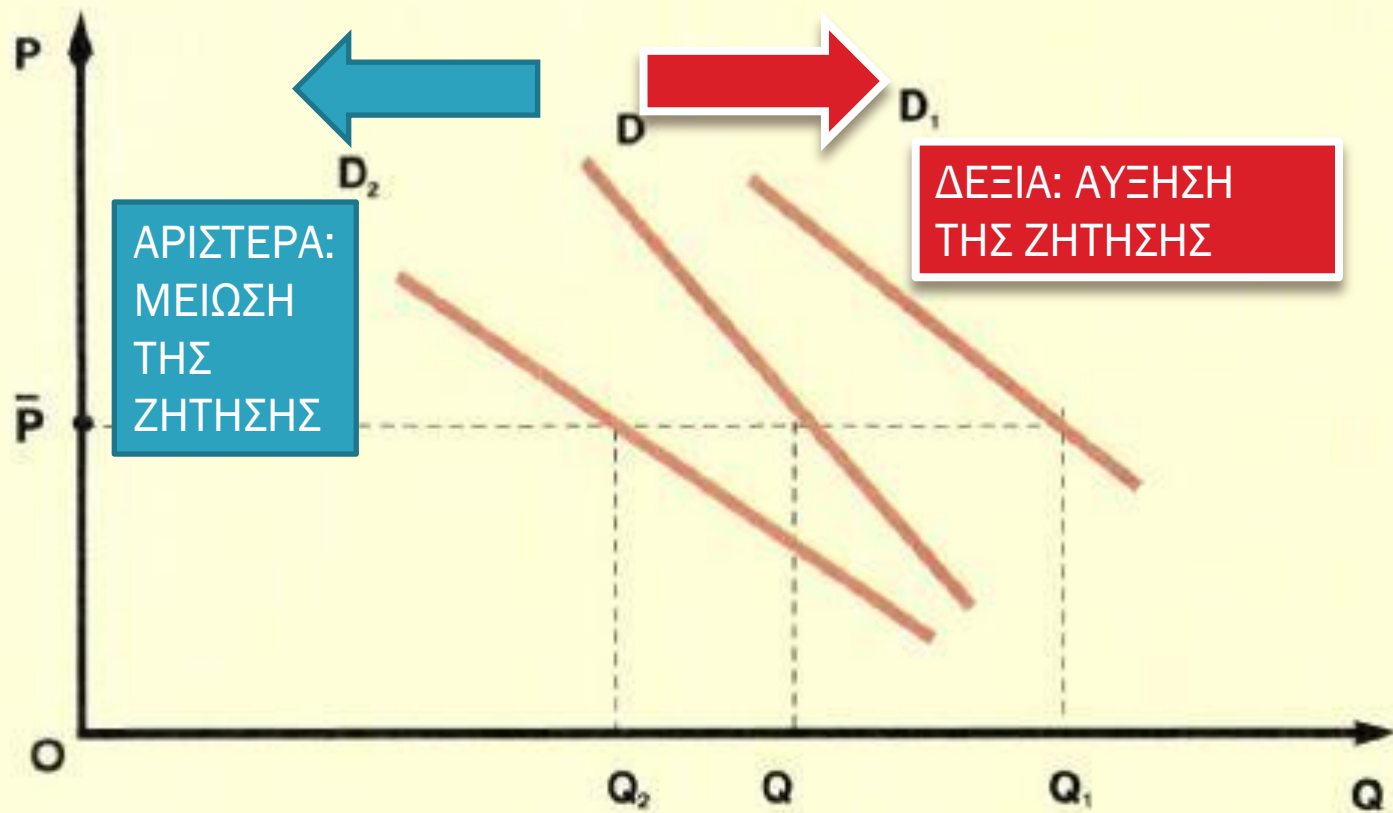

4 Tastes of Consumers

ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΤΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΤΗΣ ΖΗΤΗΣΗΣ

- ✖ Στην καμπύλη ζήτησης θεωρούσαμε σταθερούς τους άλλους παράγοντες που προσδιόριζαν τη ζήτηση.
- ✖ Στην καμπύλη ζήτησης μεταβαλλόταν (όταν μεταβαλλόταν η τιμή) η ζητούμενη ποσότητα
- ✖ Όταν μεταβάλλεται κάποιος άλλος παράγοντας από αυτούς που προσδιορίζουν τη ζήτηση τότε **μεταβάλλεται η ζήτηση**
- ✖ **Μεταβάλλεται η ζήτηση = αλλάζει η συνάρτηση ζήτησης = μετατοπίζεται η καμπύλη ζήτησης. Πώς;**
 - ✖ → προς τα δεξιά, όταν αυξάνεται η ζήτηση
 - ✖ ← προς τα αριστερά, όταν μειώνεται η ζήτηση

ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΣΤΗ ΖΗΤΗΣΗ

ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΤΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΤΗΣ ΖΗΤΗΣΗΣ

ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΩΝ
ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ

ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΤΩΝ
ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ

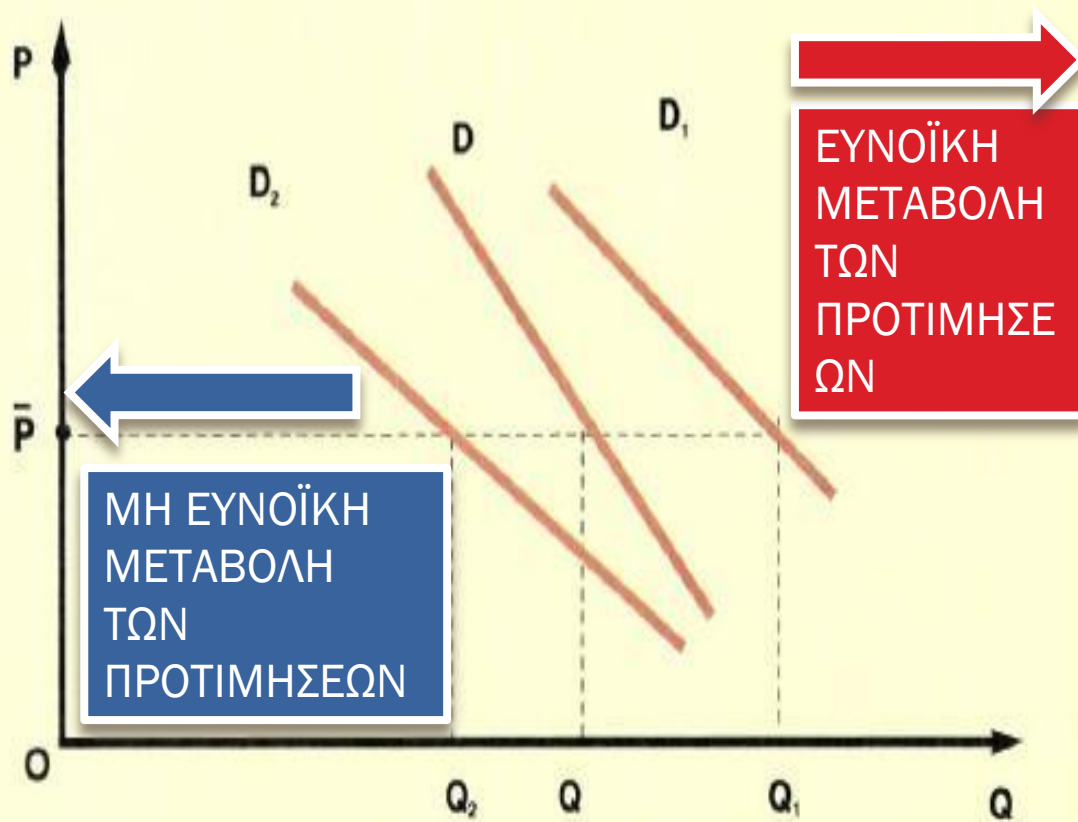
ΤΙΜΕΣ ΤΩΝ ΑΛΛΩΝ
ΑΓΑΘΩΝ

ΠΡΟΣΔΟΚΙΕΣ
ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ
-ΓΙΑ ΤΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΤΟΥΣ
ΓΙΑ ΤΙΣ ΤΙΜΕΣ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΩΝ
ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ
ΜΟΝΟ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑΙΑ

ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ

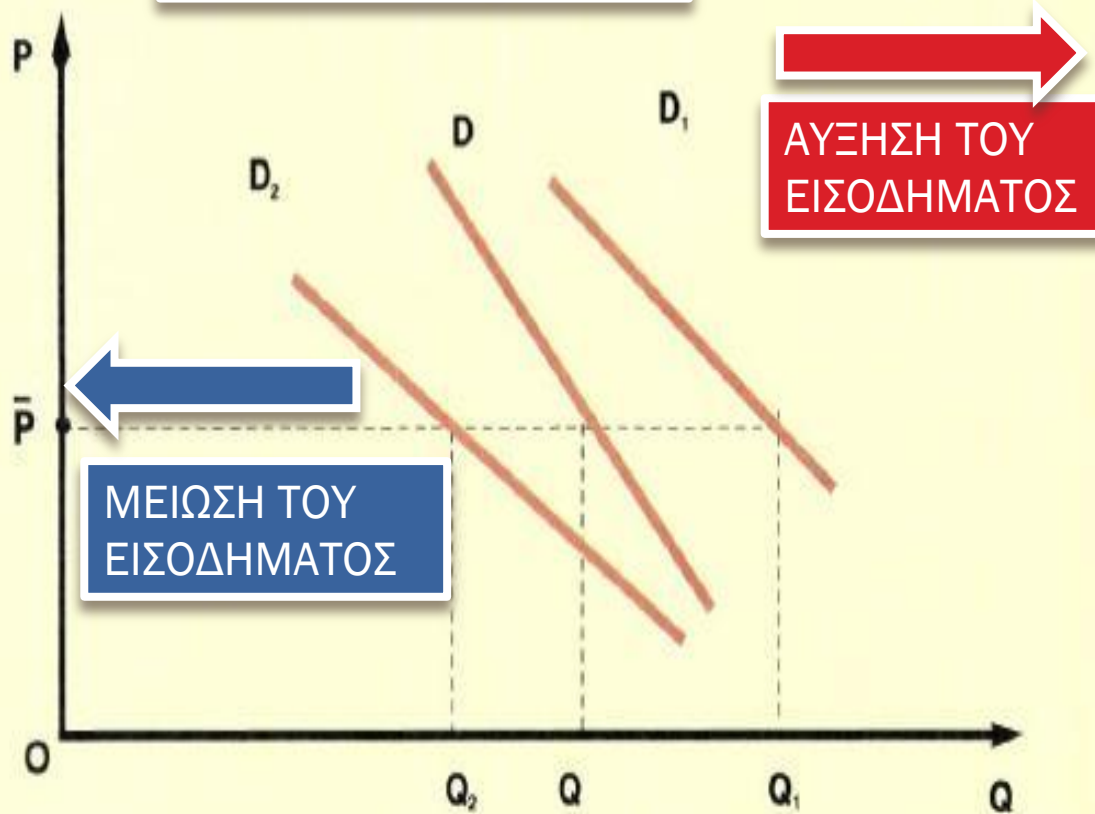
- ✕ αλλαγές στις προτιμήσεις των καταναλωτών:
- ✕ (α) μεταβάλλονται ευνοϊκά → αύξηση της ζήτησης
- ✕ (β) μεταβάλλονται μη ευνοϊκά → μείωση της ζήτησης
- ✕ Λόγοι: αλλαγή εθίμων, καιρικών συνθηκών, κοιν. περιβάλλοντος

ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ

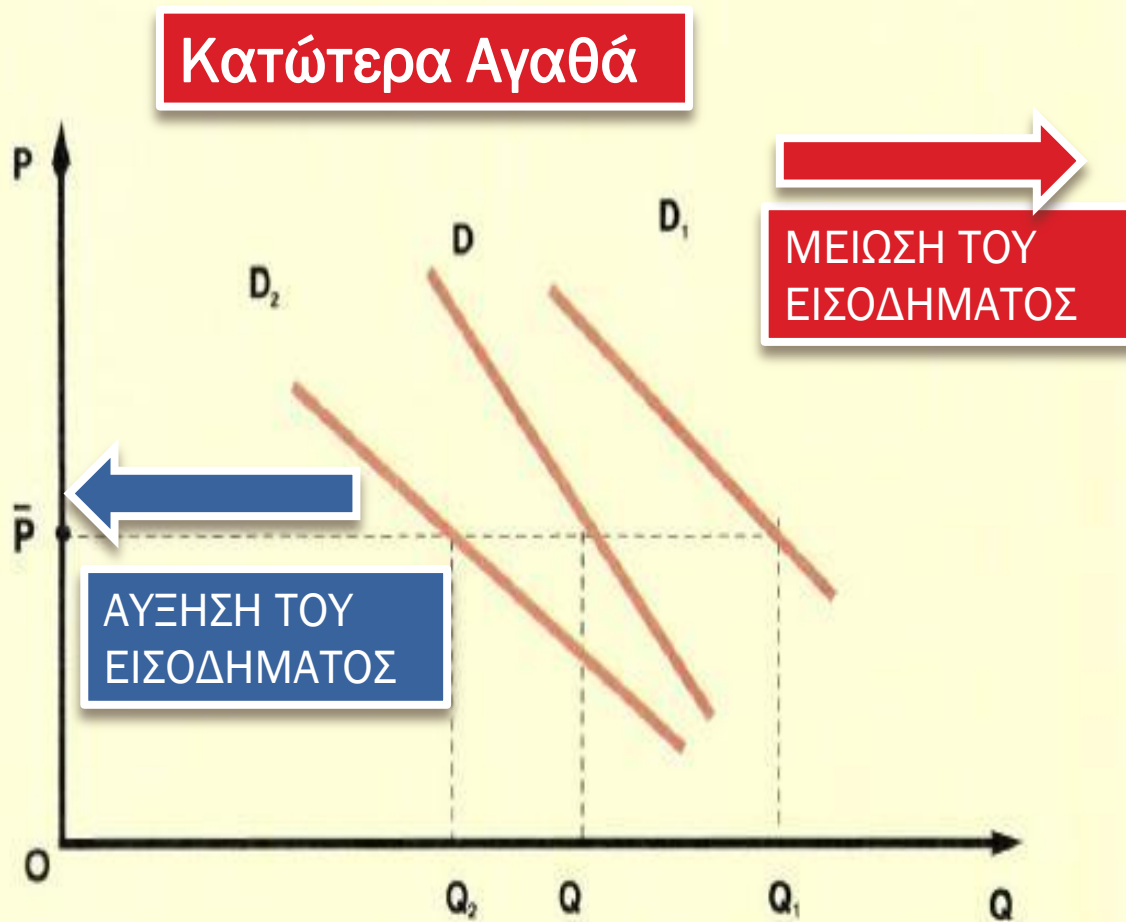
- ✕ Βασικός προσδιοριστικός παράγοντας.
- ✕ Η μεταβολή του εισοδήματος δεν επιδρά το ίδιο σε όλα τα αγαθά
- ✕
- ✕ (α) Στα κανονικά αγαθά (τα περισσότερα αγαθά)
- ✕ αύξηση εισοδήματος → αύξηση ζήτησης
- ✕ μείωση εισοδήματος → μείωση ζήτησης

Κανονικά Αγαθά

ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ

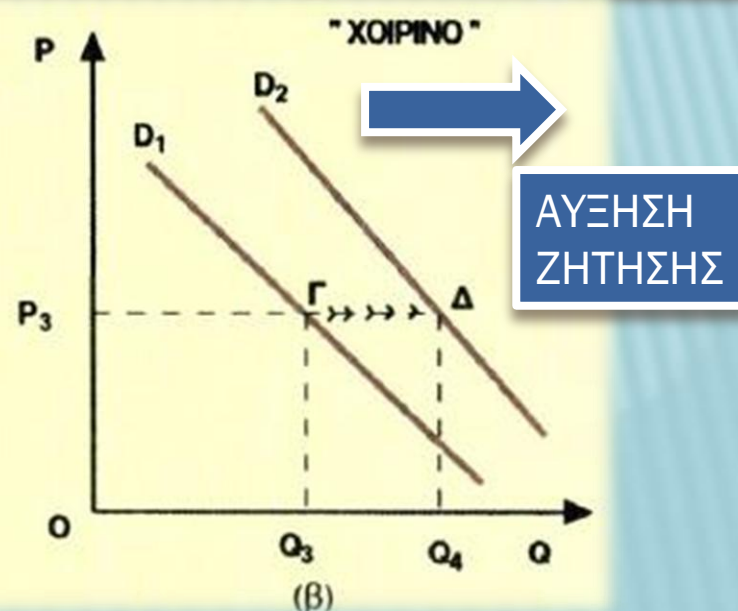
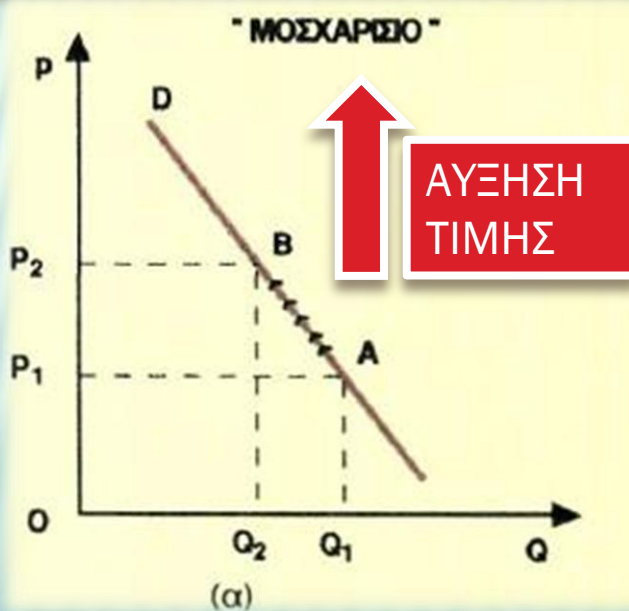
- × (β)Στα **κατώτερα αγαθά** «αγαθά του φτωχού» = αγαθά που αγοράζουν οικογένειες με πολύ χαμηλό εισόδημα
- × μείωση εισοδήματος → αύξηση ζήτησης
- × αύξηση εισοδήματος → μείωση ζήτησης (γιατί επιστρέφουν στα κανονικά αγαθά)

ΤΙΜΕΣ ΤΩΝ ΑΛΛΩΝ ΑΓΑΘΩΝ

Υποκατάστατα Αγαθά

- ✖ Υπάρχουν αγαθά που η ζήτησή τους επηρεάζεται από τις τιμές άλλων αγαθών:
- ✖ **ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΑΤΑ** = το ένα χρησιμοποιείται αντί για το άλλο για να ικανοποιήσει την ίδια ανάγκη
- ✖ π.χ. χοιρινό κρέας και κοτόπουλο
- ✖ η **ζήτηση** του αγαθού μεταβάλλεται **προς την ίδια κατεύθυνση** με την μεταβολή της τιμής του **υποκατάστατου αγαθού**
- ✖ π.χ αυξάνεται η τιμή του χοιρινού – αυξάνεται η ζήτηση κοτόπουλου (ceteris paribus)
- ✖ Μειώνεται η τιμή του χοιρινού – μειώνεται η ζήτηση του κοτόπουλου

ΤΙΜΕΣ ΤΩΝ ΑΛΛΩΝ ΑΓΑΘΩΝ

Συμπληρωματικά Αγαθά

- ✖ **ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΑ** = η κατανάλωση του ενός απαιτεί την κατανάλωση και του άλλου για την ικανοποίηση μιας ανάγκης
- ✖ π.χ. καφές και ζάχαρη
- ✖ η ζήτηση αγαθού μεταβάλλεται **προς την αντίθετη κατεύθυνση** με τη μεταβολή της τιμής του **συμπληρωματικού** (*ceteris paribus*)
- ✖ π.χ. αυξάνεται η τιμή του καφέ – μειώνεται η ζήτηση της ζάχαρης
- ✖ Μειώνεται η τιμή του καφέ – αυξάνεται η ζήτηση της ζάχαρης

ΠΡΟΣΔΟΚΙΕΣ ΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ ΤΙΜΩΝ ΚΑΙ ΤΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΤΟΥΣ

- ✖ Προσδοκίες για εξέλιξη τιμών:

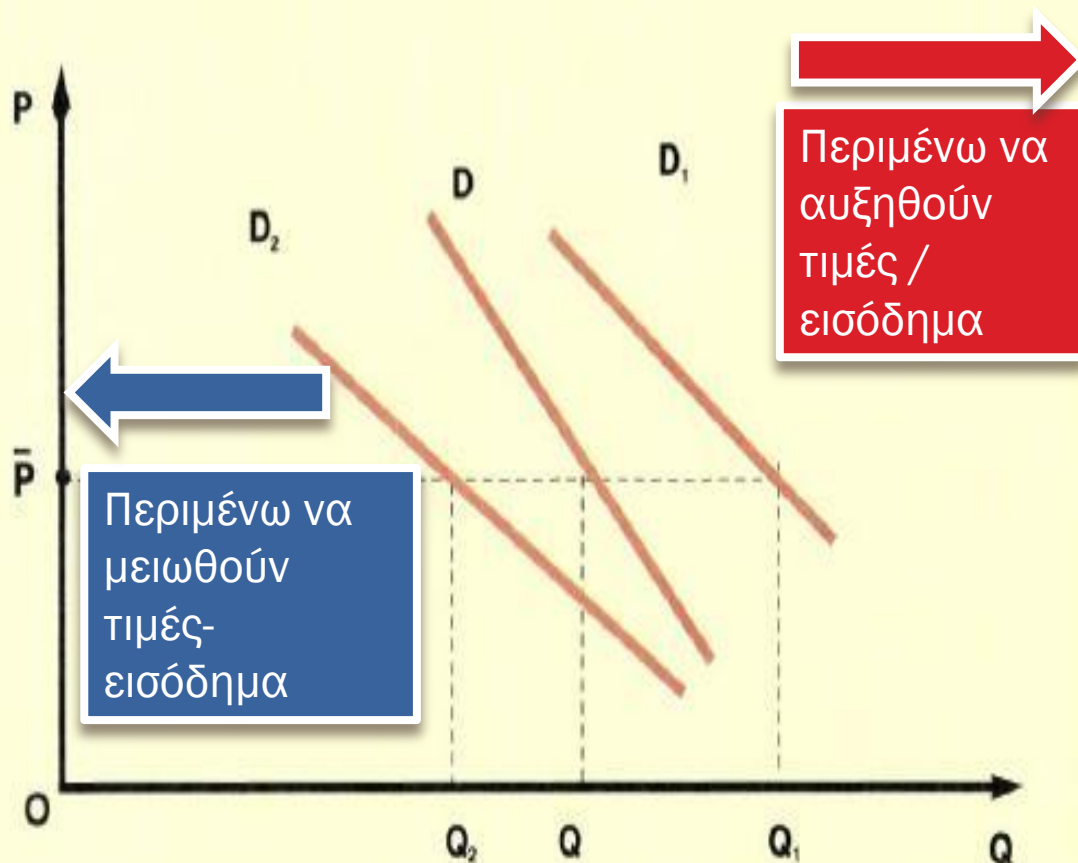
- ✖ Αν προβλέπουν αύξηση της τιμής → πιθανή αύξηση της ζήτησης

- ✖ Αν προβλέπουν μείωση τιμής → μείωση της ζήτησης (αναβάλλουν αγορές)

- ✖ Προσδοκίες των καταναλωτών για το εισόδημά τους:

Αν προβλέπουν αύξηση εισοδήματος → πιθανή αύξηση της ζήτησης «σήμερα»

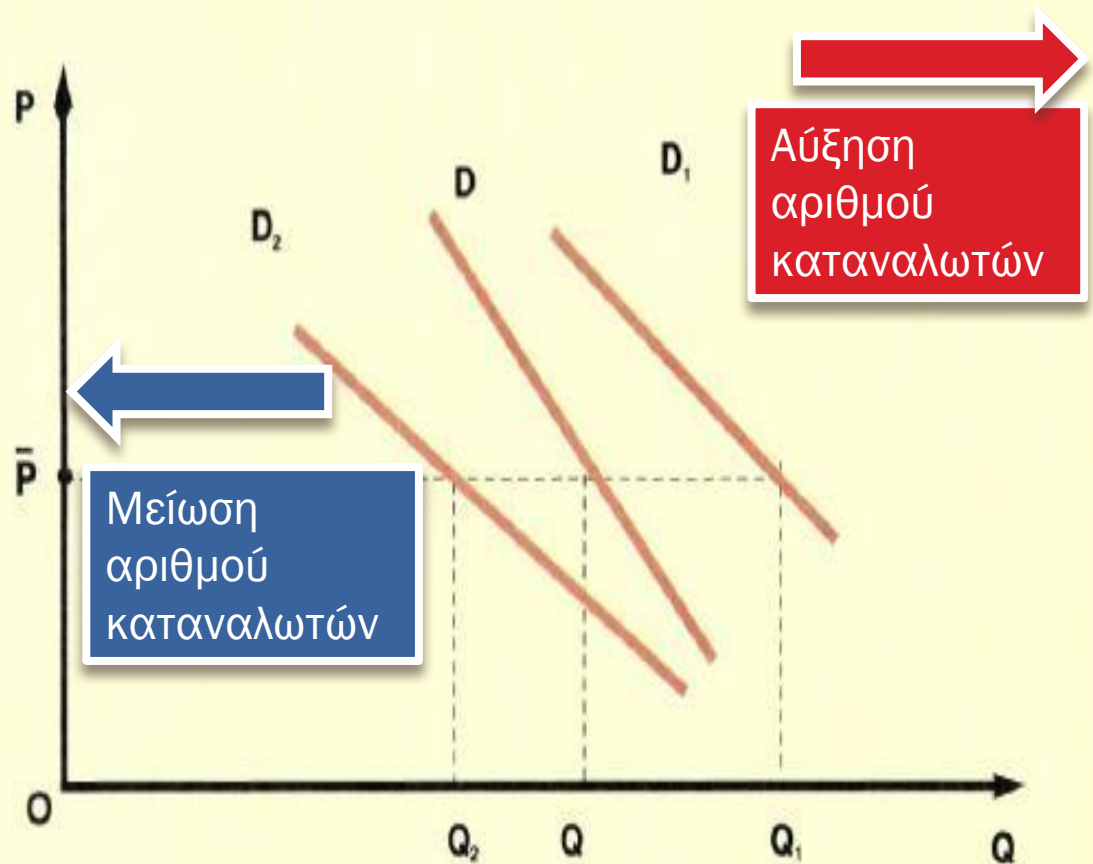
αν προβλέπουν μείωση εισοδήματος τιμής → μείωση της ζήτησης

ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ

- ✖ Αύξηση αριθμού καταναλωτών → αύξηση ζήτησης
- ✖ (π.χ. αύξηση ζήτησης των αγαθών το καλοκαίρι λόγω άφιξης τουριστών)

- ✖ Αφορά μόνο την αγοραία καμπύλη ζήτησης

ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΣΤΗ ΖΗΤΟΥΜΕΝΗ ΠΟΣΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΣΤΗ ΖΗΤΗΣΗ

Πρέπει να ξεχωρίζουμε:

(α) περιπτώσεις όπου έχουμε μεταβολή στη ζητούμενη ποσότητα

(β) περιπτώσεις όπου έχουμε μεταβολή στη ζήτηση

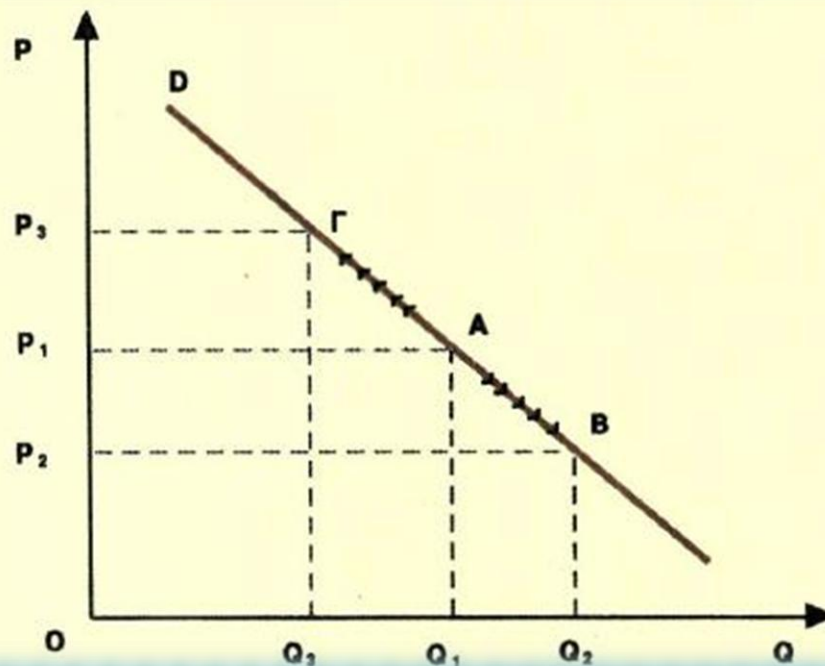
ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΜΟΝΟ ΣΤΗ ΖΗΤΟΥΜΕΝΗ ΠΟΣΟΤΗΤΑ

ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ

- (α) μεταβολή της τιμής και
- (β) οι άλλοι προσδιοριστικοί παράγοντες σταθεροί (*ceteris paribus*)

ΚΑΜΠΥΛΗ

- Η καμπύλη ΔΕΝ μετακινείται
- Η συνάρτηση ζήτησης ΔΕΝ ΑΛΛΑΖΕΙ
- Μεταβάλλεται μόνο η ζητούμενη ποσότητα
(μετακίνηση ΠΑΝΩ ΣΤΗΝ ΙΔΙΑ ΚΑΜΠΥΛΗ)

ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΣΤΗ ΖΗΤΗΣΗ

ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ

- (α) η τιμή σταθερή
- (β) αλλάζει κάποιος άλλος προσδιοριστικός παράγοντας (π.χ. εισόδημα)

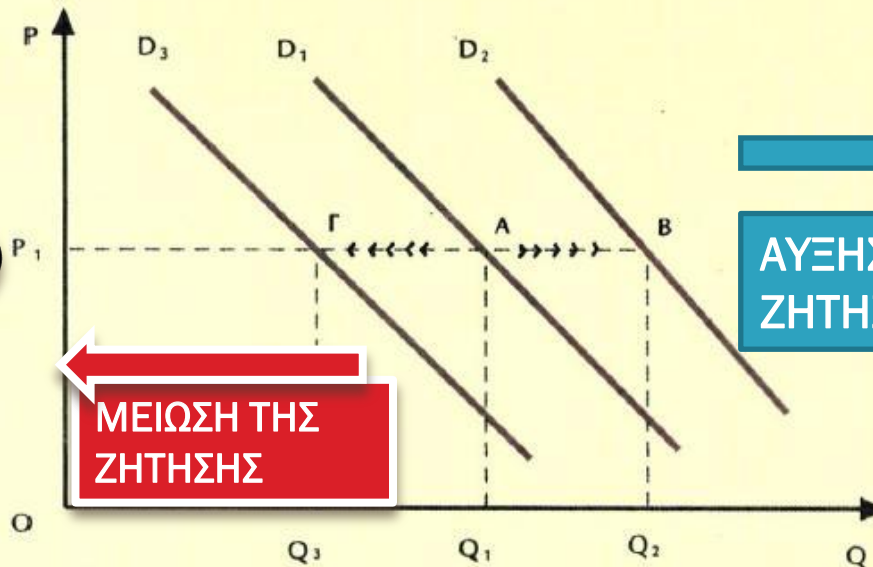
ΚΑΜΠΥΛΗ

Η καμπύλη ΜΕΤΑΤΟΠΙΖΕΤΑΙ

- (α) προς τα δεξιά αν έχουμε αύξηση ζήτησης
- (β) προς τα αριστερά αν έχουμε μείωση ζήτησης

Η συνάρτηση ζήτησης ΑΛΛΑΖΕΙ

ΣΤΑΘΕΡΗ
ΤΙΜΗ

ΜΕΙΩΣΗ ΤΗΣ
ΖΗΤΗΣΗΣ

ΑΥΞΗΣΗ ΤΗΣ
ΖΗΤΗΣΗΣ

ΤΑΥΤΟΧΡΟΝΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΖΗΤΟΥΜΕΝΗΣ ΠΟΣΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΖΗΤΗΣΗΣ

ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ

- (α) η τιμή μεταβάλλεται
- (β) αλλάζει κάποιος προσδιοριστικός παράγοντας (π.χ. εισόδημα)

ΚΑΜΠΥΛΗ

Η καμπύλη ΜΕΤΑΤΟΠΙΖΕΤΑΙ

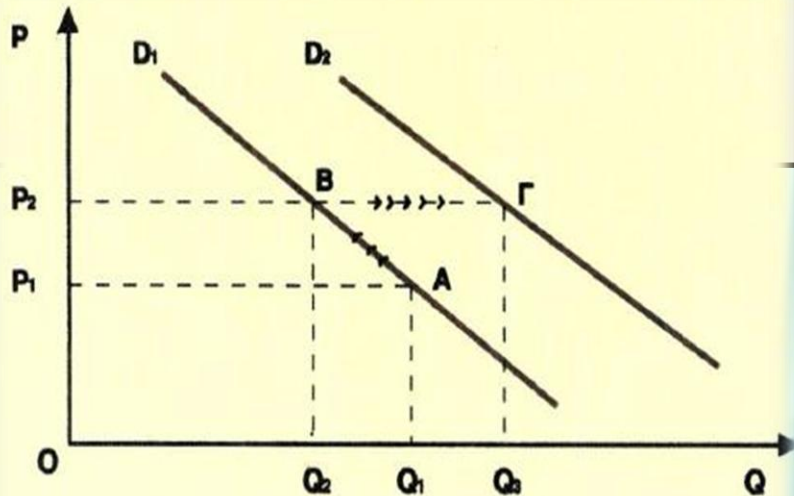
Η μετατόπιση εξαρτάται

(α) από την κατεύθυνση των μεταβολών

(β) από το **σχετικό μέγεθος** των μεταβολών των δύο παραγόντων

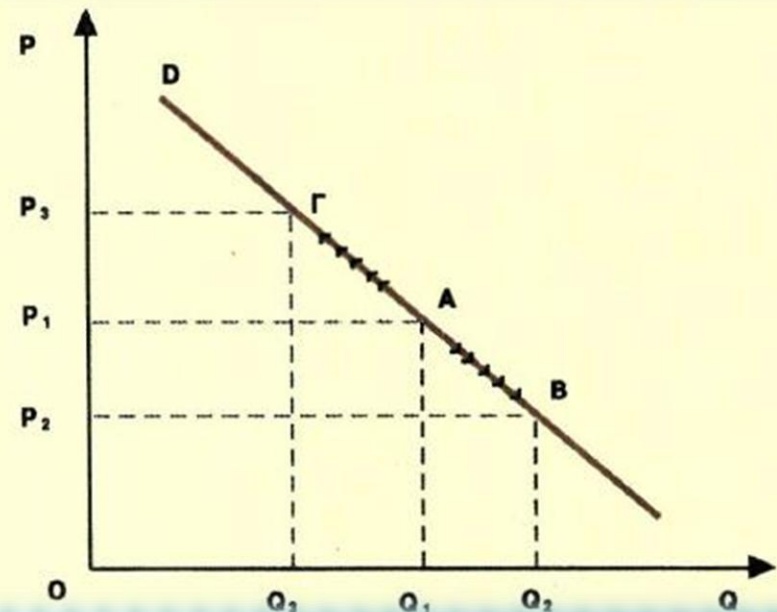
(δες παράδειγμα παρακάτω)

Η συνάρτηση ζήτησης **ΑΛΛΑΖΕΙ**

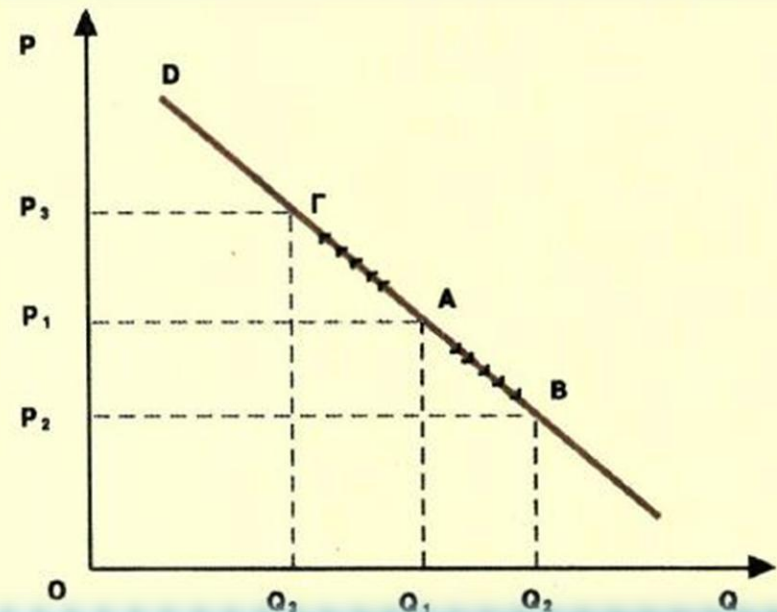
ΤΑΥΤΟΧΡΟΝΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΖΗΤΟΥΜΕΝΗΣ ΠΟΣΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΖΗΤΗΣΗΣ

- ✖ Παράδειγμα (για την περίπτωση 3)
- ✖ Έστω ότι για ένα κανονικό αγαθό ταυτόχρονα
 - ✖ (α) αυξάνεται η τιμή
 - ✖ (β) αυξάνεται το εισόδημα (προσδιοριστικός παράγοντας ζήτησης)
- ✖ Αύξηση τιμής: σύμφωνα με το νόμο της ζήτησης μειώνει τη ζητούμενη ποσότητα
- ✖ Αύξηση εισοδήματος: συνήθως αυξάνει τη ζήτηση

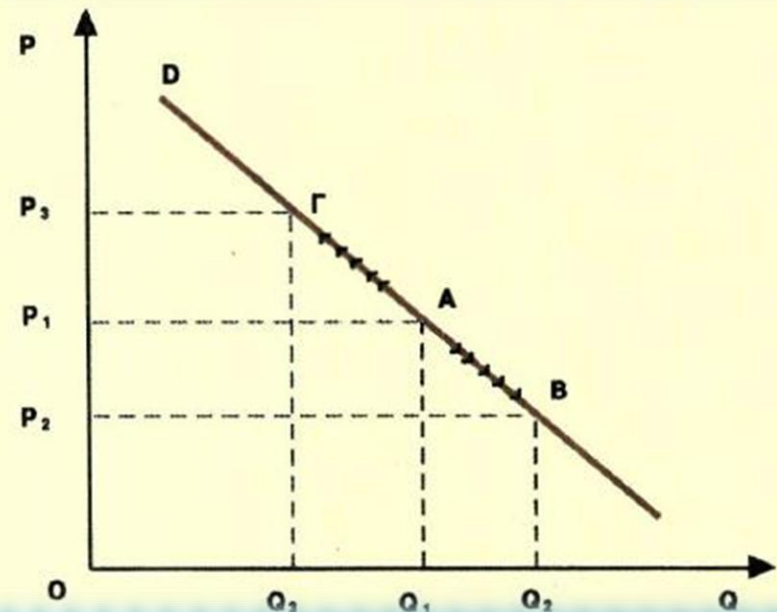
ΤΑΥΤΟΧΡΟΝΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΖΗΤΟΥΜΕΝΗΣ ΠΟΣΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΖΗΤΗΣΗΣ

- ✖ Παράδειγμα (για την περίπτωση 3)
- ✖ Έστω ότι για ένα κανονικό αγαθό ταυτόχρονα
 - ✖ (α) αυξάνεται η τιμή
 - ✖ (β) αυξάνεται το εισόδημα (προσδιοριστικός παράγοντας ζήτησης)
- ✖ Αύξηση τιμής: σύμφωνα με το νόμο της ζήτησης μειώνει τη ζητούμενη ποσότητα
- ✖ Αύξηση εισοδήματος: συνήθως αυξάνει τη ζήτηση

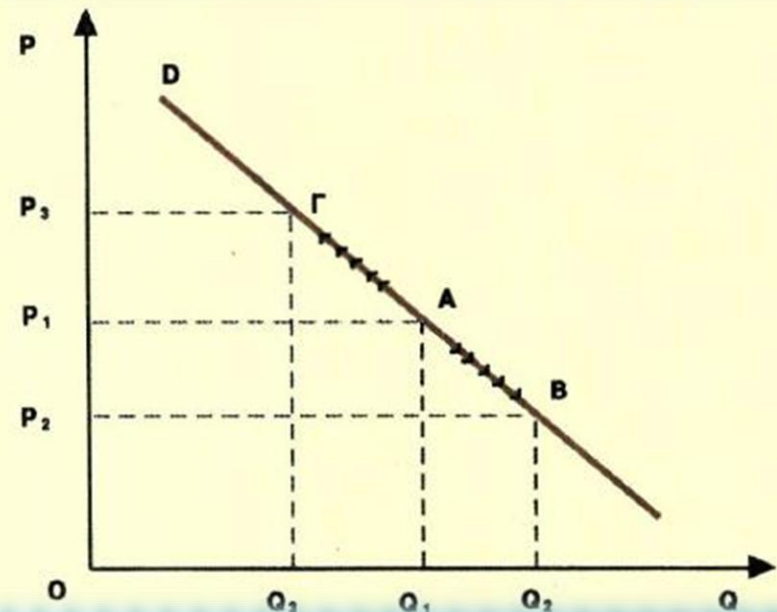
ΤΑΥΤΟΧΡΟΝΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΖΗΤΟΥΜΕΝΗΣ ΠΟΣΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΖΗΤΗΣΗΣ

- ✖ Άρα έχουμε δύο αντίθετες επιδράσεις. Το πού θα πάει η καμπύλη ζήτησης εξαρτάται από το σχετικό μέγεθος των μεταβολών τιμής και εισοδήματος
- ✖ (α) Αν η αύξηση του εισοδήματος είναι μεγαλύτερη από την αύξηση της τιμής:
- ✖ Αν η αρχική ποσότητα ήταν Q_1 η αύξηση τιμής μειώνει τη ζητούμενη ποσότητα σε Q_2 πάνω στην ίδια καμπύλη. Η αύξηση εισοδήματος μετακινεί την καμπύλη ζήτησης προς τα δεξιά. Πάνω στη νέα καμπύλη ζήτησης βρίσκεται η νέα ζητούμενη ποσότητα Q_3 (που αντιστοιχεί και αυτή στην τιμή P_2) θα ισχύει $Q_3 > Q_1$ (η τελική ζητούμενη ποσότητα μεγαλύτερη από την αρχική)

ΤΑΥΤΟΧΡΟΝΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΖΗΤΟΥΜΕΝΗΣ ΠΟΣΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΖΗΤΗΣΗΣ

- ✖ Άρα έχουμε δύο αντίθετες επιδράσεις. Το πού θα πάει η καμπύλη ζήτησης εξαρτάται από το σχετικό μέγεθος των μεταβολών τιμής και εισοδήματος
- ✖ (α) Αν η αύξηση του εισοδήματος είναι μεγαλύτερη από την αύξηση της τιμής:
- ✖ Αν η αρχική ποσότητα ήταν Q_1 η αύξηση τιμής μειώνει τη ζητούμενη ποσότητα σε Q_2 πάνω στην ίδια καμπύλη. Η αύξηση εισοδήματος μετακινεί την καμπύλη ζήτησης προς τα δεξιά. Πάνω στη νέα καμπύλη ζήτησης βρίσκεται η νέα ζητούμενη ποσότητα Q_3 (που αντιστοιχεί και αυτή στην τιμή P_2) θα ισχύει $Q_3 > Q_1$ (η τελική ζητούμενη ποσότητα μεγαλύτερη από την αρχική)

ΤΑΥΤΟΧΡΟΝΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΖΗΤΟΥΜΕΝΗΣ ΠΟΣΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΖΗΤΗΣΗΣ

- ✖ β) Αν η αύξηση του εισοδήματος είναι μικρότερη από την αύξηση της τιμής:
- ✖ Αν η αρχική ποσότητα ήταν Q_1 η αύξηση τιμής μειώνει τη ζητούμενη ποσότητα σε Q_2 πάνω στην ίδια καμπύλη. Η αύξηση εισοδήματος μετακινεί την καμπύλη ζήτησης προς τα δεξιά. Πάνω στη νέα καμπύλη ζήτησης βρίσκεται η νέα ζητούμενη ποσότητα Q_3 (που αντιστοιχεί και αυτή στην τιμή P_2) θα ισχύει $Q_3 < Q_1$ (η τελική ζητούμενη ποσότητα μικρότερη από την αρχική).

